

ECONOMICS

Name & Signature of the Invigilator

PAPER-III OMR Answer Sheet No. :
SEPT-16/10

Roll No. :

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words :

Time : 2.30 Hours

No. of Printed Pages : 40

[Maximum Marks : 150

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of Seventy Fifty (75) multiple choice type of questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
 - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.
Example : (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – III only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
12. There shall be no negative marking.
13. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવિકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા પચોતેર (૭૫) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
 - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - (ii) કવરપૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/પૃષ્ઠો ઓછા હોય, બંધાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછી થી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
 - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.
ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-III લબેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. કાંચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
8. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિન્હકે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનૈતિક સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાશીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
9. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાપંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની દુબલિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
10. માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
11. કેલ્ક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
12. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથમ નહીં.
13. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

**ECONOMICS
PAPER - III**

**અર્થશાસ્ત્ર
પેપર-III**

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** Multiple-choice/Assertion and Reasoning/Matching questions carrying **TWO (2)** marks each. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પંચોતેર (૭૫) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

-
1. The first fundamental theorem of welfare economics requires :	1. કલ્યાણલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનો પહેલો મૂળભૂત પ્રમેયની શરત નીચેનામાંથી કઈ છે :
(A) Producers and consumers to be price takers	(A) ઉત્પાદકો અને ઉપભોક્તાઓની કિંમત નિર્ધારણ પ્રક્રિયા પર કોઈ અસર નથી
(B) That there be an efficient market for every commodity	(B) દરેક વસ્તુ માટે કાર્યક્ષમ બજાર હોવું જોઈએ
(C) That the economy operates at some point on the utility possibility curve	(C) અર્થતંત્ર તુષ્ટિગુણ શક્યતાના વક્રના કોઈ બિંદુ ઉપર કાર્ય કરે છે
(D) All of the above	(D) ઉપરનામાંથી બધાજ
2. Agriculture contributes of GDP in India today.	2. કૃષિ ક્ષેત્ર ભારતમાં હાલમાં રાષ્ટ્રીય આવકમાં કેટલું પ્રદાન કરે છે?
(A) 42%	(A) 42%
(B) 27%	(B) 27%
(C) 18%	(C) 18%
(D) 57%	(D) 57%

3. Commercial banks finance rural credit directly and through :

- (A) NABARD
- (B) Rural Banks
- (C) Co-operative Societies
- (D) State Governments

4. In India Neonatal mortality rate is measured while taking reference period :

- (A) 3 months after birth
- (B) 1 month after birth
- (C) 28 days after birth
- (D) None of the above

5. A cartel is :

- (A) a market structure with a small number of large firms
- (B) a market with only two firms
- (C) a group of firms acting together to raise price, decrease output and increase economic profit
- (D) a market structure with a large number of small firms

3. વ્યાપારી બેન્કો ગ્રામીણ ધિરાણ પ્રત્યક્ષ રીતે અને :

- (A) નાબાર્ડ દ્વારા
- (B) ગ્રામીણ બેન્કો દ્વારા
- (C) સરકારી મંડળીઓ દ્વારા
- (D) રાજ્ય સરકારો દ્વારા કરે છે.

4. ભારતમાં તાજ જન્મેલા બાળકોમાં મૃત્યુદર માપવા માટે સંદર્ભ સમય નીચેનામાંથી કયો છે?

- (A) જન્મ પછી 3 મહિના
- (B) જન્મ પછી 1 મહિનો
- (C) જન્મ પછી 28 દિવસો
- (D) ઉપરનામાંથી કોઈપણ નહીં

5. કાર્ટેલ એટલે શું?

- (A) નાની સંખ્યામાં મોટી પેઢીઓ ધરાવતું બજારનું માળખું
- (B) માત્ર બે પેઢીઓ ધરાવતું બજાર
- (C) કિંમત વધારવવા, ઉત્પાદન ઘટાડવો અને નફો વધારવાના હેતુથી પેઢીઓનું એક નાનું જુથ ભેગું મળીને કામ કરે તેવું બજાર
- (D) મોટી સંખ્યામાં નાની પેઢીઓ ધરાવતું બજારનું માળખું

6. Movement from an inefficient allocation to an efficient allocation in the Edgeworth Box will :

(A) Increase the utility of all individuals

(B) Increase the utility of at least one individual, but may decrease the level of utility of another person

(C) Increase the utility of one individual, but cannot decrease the utility of any other individual

(D) Decreases the utility of all individuals

6. એજવર્થ બોક્સમાં બીનકાર્યક્ષમ વહેંચણી તરફથી વધારે કાર્યક્ષમ વહેંચણી તરફની ગતીના પરિણામે :

(A) બધી જ વ્યક્તિઓના તુષ્ટિગુણમાં વધારો થશે

(B) ઓછામાં ઓછી એક વ્યક્તિના તુષ્ટિગુણમાં વધારો થશે પરંતુ બીજી એક વ્યક્તિના તુષ્ટિગુણના સ્તરમાં ઘટાડો થશે

(C) એક વ્યક્તિના તુષ્ટિગુણમાં વધારો થશે પરંતુ બીજી કોઈ વ્યક્તિના તુષ્ટિગુણમાં ઘટાડો થશે નહીં

(D) બધીજ વ્યક્તિઓના તુષ્ટિગુણમાં ઘટાડો થશે

7. The Second Green Revolution proposed by the then Prime Minister Dr. Manmohan Singh, does not include :

- (A) helping Indian farmers participate in global agri trade
- (B) encourage FDI in agriculture
- (C) improve storage of crops
- (D) minimise post-harvest wastage

8. Kyoto Protocol required which of the following ?

- (A) Targets for reducing greenhouse gas emissions
- (B) Targets for reducing global warming
- (C) Targets for implementing Environment Protection Act
- (D) All of the above

7. તત્કાલીન વડાપ્રધાન ડૉ. મનમોહનસિંહ દ્વારા પ્રસ્તુત કરાયેલી બીજી હરિયાળી ક્રાંતિમાં નીચેનામાંથી કઈ વસ્તુનો સમાવેશ થતો નથી :

- (A) ભારતીય કૃષિક્ષેત્રને વૈશ્વિક કૃષિવેપારમાં મદદ કરવી
- (B) ભારતીય કૃષિક્ષેત્રમાં વિદેશી સીધા મૂડી રોકાણને પ્રોત્સાહન આપવું
- (C) પાકોના સંગ્રહ માટેની વ્યવસ્થામાં સુધારો કરવો
- (D) પાક લીધા પછી ઓછામાં ઓછો બગાડ થાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી

8. ક્યોટો પ્રોટોકોલમાં નીચેનામાંથી કઈ શરત દાખલ કરવામાં આવી છે?

- (A) ગ્રીનહાઉસ વાયું ઉત્સર્જન ઘટાડવા માટેના લક્ષ્યાંકો
- (B) વૈશ્વિક તાપીકરણ ઘટાડવા માટેના લક્ષ્યાંકો
- (C) પર્યાવરણના રક્ષણ માટેના કાયદાનો અમલ કરવા માટેના લક્ષ્યાંકો
- (D) ઉપરના બધાજ

9. Euler's product exhaustion theorem is valid for the product activity :

- (A) Only under decreasing returns to scale
- (B) Only under constant returns to scale
- (C) Only under increasing returns to scale
- (D) Under whatever returns to scale

10. **Assertion (A)** : The industrial structure in India has become non-competitive over time.

Reasoning (R) : The government's licensing and other internationalist policies were devised to benefit the public.

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

9. યુલરસ પ્રોડક્ટ એક્ઝોશન પ્રમેય વસ્તુના ઉત્પાદન માટે કયારે સાચો પડે?

- (A) માત્ર ઉત્પાદનના કદમાં ફેરફાર થતા ઘટતા વળતરની સ્થિતિમાં
- (B) માત્ર ઉત્પાદનના કદમાં ફેરફાર થતા સ્થિર વળતરની સ્થિતિમાં
- (C) માત્ર ઉત્પાદનના કદમાં ફેરફાર થતા વધતા વળતરની સ્થિતિમાં
- (D) ઉત્પાદનના કદની સ્થિતિ ગમે તે હોય તો પણ

10. **કથન (A)** : ભારતમાં આર્થિક માળખું સમય જતા પ્રતિયોગિતા વગરનું બની ગયું છે.

કારણ (R) : સરકારની પરવાના આપવાની અને બીજી દરમ્યાનગીરી કરવાની નીતિઓનો અમલ જાહેર જનતાના ભાગ માટે કરવામાં આવ્યો.

- (A) (A) અને (R) બંને સાચા છે
- (B) (A) અને (R) બંને ખોટા છે
- (C) (A) સાચું છે પરંતુ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે પરંતુ (R) સાચું છે

11. As both the 2-SLS and LIML (least variance ratio) estimators are the members of the family of K-class estimators, they are identical for :

- (A) K less than zero
- (B) K equal to zero
- (C) K equal to unity
- (D) For any value of K larger than unity

12. According to Mundell in an optimum currency area, the achievement of internal and external balance is possible through :

- (A) Inflows of funds from abroad
- (B) Official development assistance
- (C) Mobility of factors
- (D) Capital flows

11. બંને 2-SLS અને LIML (least variance ratio) estimators K-class estimators જુથના સભ્યો હોવાથી, તેઓ નીચેનામાંથી કોની સાથે સરખા રહેશે :

- (A) K શૂન્ય કરતા ઓછું
- (B) K બરાબર શૂન્ય
- (C) K બરાબર એક
- (D) K ના એક કરતા વધારે કોઈપણ મૂલ્ય માટે

12. મુંડેલના મત પ્રમાણે, ઈષ્ટતમ ચલણ વિસ્તારમાં, આંતરીક અને બાહ્ય સમતુલન નીચેનામાંથી કયા સંજોગોમાં પ્રાપ્ત કરી શકાય?

- (A) વિદેશમાંથી નાણાનો પ્રવાહ આવવો
- (B) આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાકીય સંસ્થાઓમાંથી વિકાસ માટેની સહાય મળવી
- (C) ઉત્પાદનના સાધનોની ગતિશીલતા
- (D) મૂડીનો પ્રવાહ

13. A forward-shifted tax will affect :

- (A) Consumers more than suppliers
- (B) suppliers more than consumers
- (C) Consumers and suppliers equally
- (D) Government revenues negatively

14. Economists who argue that the main effect to output and prices in the economy comes through MV and not just M are called :

- (A) Monetarists
- (B) Keynesians
- (C) Classicists
- (D) All of the above

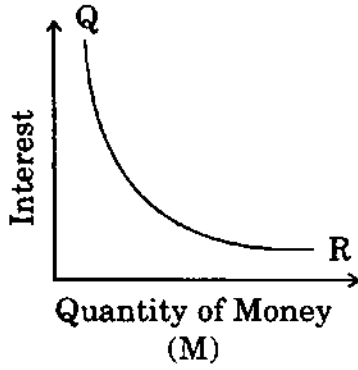
13. અગ્રગામી કરવેરા :

- (A) ઉત્પાદકો કરતા ઉપભોગતાઓને વધારે અસર કરશે
- (B) ઉપભોક્તાઓ કરતા ઉત્પાદકોને વધારે અસર કરશે
- (C) ઉપભોગતાઓ અને ઉત્પાદકોને એક સરખી અસર કરશે
- (D) સરકારની આવક પર નકારાત્મક અસર કરશે

14. એવા અર્થશાસ્ત્રીઓ જે એવું માને છે કે અર્થતંત્રમાં ઉત્પાદન અને કિંમતો ઉપરની મુખ્ય અસર MV દ્વારા આવે છે અને નહીં કે માત્ર M દ્વારાને :

- (A) નાણાવાદીઓ
- (B) કેન્સીયનસ
- (C) પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓ
- (D) ઉપરના બધાજ કહેવામાં આવે છે.

15.

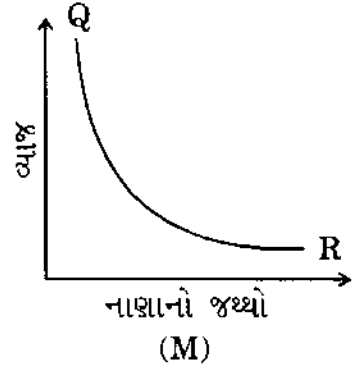
In the above figure QR curve shows :

- (A) Speculative demand for money
- (B) Transaction demand for money
- (C) Total demand for money
- (D) None of the above

16. For a MPC of 0.75, what will be the value of multiplier :

- (A) 0.25
- (B) 1.25
- (C) 4.00
- (D) 3.75

15.

ઉપરની આકૃતિમાં QR વક્ર શું બતાવે છે?

- (A) સંક્રાંતિકીય હેતુ માટેની નાણાની માંગ
- (B) વિનિમય માટેની નાણાની માંગ
- (C) નાણાની કુલ માંગ
- (D) ઉપરનામાંથી કોઈપણ નહીં

16. જો MPC = 0.75 હોય તો ગુણકનું મૂલ્ય શું હશે?

- (A) 0.25
- (B) 1.25
- (C) 4.00
- (D) 3.75

17. A Most Favoured Nation Status

does *not* necessarily refer to :

(A) Same and equal economic treatment

(B) Non-discriminatory treatment

(C) Same tariff rates applicable

(D) Uniform Civil Code

18. Which of the following forms the invisible account of the Balance of Payment of a country ?

(A) International trade in services

(B) Income associated with non-resident assets and liabilities

(C) Remittance of worker income

(D) All of the above

17. Most Favoured Nation નો દરજ્જાનો

અર્થ નીચેનામાંથી શો થતો નથી?

(A) એકજ પ્રકારનો અને એકજ સરખો આર્થિક વ્યવહાર

(B) ભેદભાવ વગરનો આર્થિક વ્યવહાર

(C) એક સરખા આપાત ક્યુટી લગાડવામાં આવે

(D) એક સરખો નાગરિક ધારો (Civil Code)

18. કોઈપણ દેશની વ્યાપાર તુલાના અદૃશ્ય ખાતામાં (invisible account) નીચેનામાંથી કઈ વસ્તુ ગણવામાં આવે છે?

(A) સેવાઓનો આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર

(B) બિનરહેવાસી અસ્કયામતો અને જવાબદારી સાથે સંકળાયેલી આવક

(C) કામદારો દ્વારા પરદેશથી પોતાના દેશમાં મોકલાતી રકમ

(D) ઉપરનાં બધાજ

19. In pursuance with the recommendations of Narasimhan Committee, the RBI has framed new guidelines :

- (A) to reduce the freedom given to banks to rationalize their existing branch networks
- (B) to lend more easily for industrial development
- (C) to govern entry of new private sector banks to make the banking sector more competitive
- (D) to set up more foreign exchange banks

20. Trade Related Investment Measures (TRIMS) does not apply for :

- (A) Measures that affect trade in goods
- (B) Measures that lead to restriction in quantities
- (C) Discouraging measures that limit a firm's imports
- (D) Discouraging measures that limit a firm's exports

19. નરસીમહન સમીતીની ભલામણોને ધ્યાનમાં રાખી ને RBI એ નવી માર્ગદર્શક સૂચનાઓ શાને માટે બનાવી છે?

- (A) બેન્કોને તેમનું અત્યારે અસ્તિત્વ ધરાવતી શાખાઓની કામગીરી વધારે વ્યવસ્થિત કરવા માટે બેન્કોને મળતી સ્વતંત્રતા ઓછી કરવા માટે
- (B) ઔદ્યોગિક વિકાસ માટે સહેલાઈથી ધિરાણ આપવા માટે
- (C) અત્યારના બેન્કીંગ ક્ષેત્રને વધારે હરીફાઈ યુક્ત બનાવવામાં નવી ખાનગી બેન્કોને દાખલ કરવા માટેની નીતિ બનાવવા માટેની નીતિ બનાવવા માટે
- (D) વધારે વિદેશી બેન્કો સ્થાપવા માટે

20. Trade Related Investment Measures (TRIMS) નીચેનામાંથી શાને લાગુ પડતું નથી?

- (A) વસ્તુઓના વેપારને અસર કરે તેવાં પગલાં
- (B) વિદેશી વ્યાપારમાં પરીમાણાત્મક નિયંત્રણો તરફ દોરી જાય તેવાં પગલાં
- (C) કોઈ પણ પેઢીને આયાત કરવામાં મર્યાદા મુકે તેવા પગલાને નિરૂત્સારી કરવા માટે
- (D) કોઈ પણ પેઢીની નીકાસો ઉપર મર્યાદા મુકે તેવા પગલાને રોકવા માટે

21. General Agreement on Trade in services will not be applicable to :
- (A) Services supplied from one country to another
- (B) Transaction of goods across the border-export/import
- (C) Individual's travelling from one country to supply services in another country
- (D) Consumers/firms making use of a service in another country

22. If individuals forecast future prices by examining the rates of inflation of the present and recent past, they are using :

- (A) adaptive expectations
- (B) rational expectations
- (C) inflationary expectations
- (D) structural expectations

21. General Agreement on Trade in services કોને લાગુ પડશે નહીં?

- (A) એક દેશમાંથી બીજા દેશમાં પૂરી પાડવામાં આવતી સેવાઓ
- (B) દેશની સીમાઓથી બહારથી આવતી કે જતી ચીજવસ્તુઓનો વ્યાપાર – નિકાસ/આયાત
- (C) એક દેશમાંથી બીજા દેશમાં સેવાઓ આપવા માટે મુસાફરી કરતી વ્યક્તિઓ
- (D) બીજા દેશમાં મળતી સેવાઓનો ઉપયોગ કરતા ઉપભોગતાઓ/પેઢીઓ

22. જો વ્યક્તિઓ ભવિષ્યની કિંમતોની આગાહી કરવા માટે હાલની અને થોડા સમય પાછળના કુગાવાના દરનું પરીક્ષણ કરે તો આ પદ્ધતિને નીચેનામાંથી કેવી રીતે ઓળખી શકાય?

- (A) સ્વીકાર્ય અપેક્ષાઓ
- (B) તર્કબદ્ધ અપેક્ષાઓ
- (C) કુગાવામુલક અપેક્ષાઓ
- (D) માળખાજન્ય અપેક્ષાઓ

23. Fiscal deficit in the union budget means :

- (A) net increase in Union Government's borrowings from RBI
- (B) the sum of monetized deficit and budgetary deficit
- (C) the difference between current revenue and current expenditure
- (D) the sum of budgetary deficit and net increase in internal and external borrowings

24. Which sister organisation of the World Bank helps private activity in developing countries by financing projects with long term capital in the form of equity and loans ?

- (A) Asian Development Bank
- (B) IMF
- (C) International Development Association
- (D) International Finance Corporation

23. કેન્દ્રીય અંદાજપત્રમાં રાજકોષીય ખાધ એટલે :

- (A) RBI પાસેથી મધ્યસ્થ સરકાર દ્વારા મેળવાયેલા વિરાણમાં થયેલો ચોખ્ખો વધારો
- (B) નાણાકૃત ખાધ અને અંદાજપત્રકીય ખાધનો સરવાળો
- (C) ચાલુ આવક અને ચાલુ ખર્ચ વચ્ચેનો તફાવત
- (D) અંદાજપત્રકીય ખાધ અને આંતરિક અને બાહ્ય દેવામાં થયેલા ચોખ્ખા વધારાનો સરવાળો

24. વિશ્વ બેન્કની કઈ એક સાથી સંસ્થા વિકસતા દેશોના ખાનગી ક્ષેત્રની પ્રવૃત્તિઓને મદદ કરવા માટે શેર મૂડી અને લોનના સ્વરૂપમાં લાંબાગાળાની મૂડી પૂરી પાડવા માટે મદદ કરે છે?

- (A) એશિયન ડેવલપમેન્ટ બેન્ક
- (B) આઈ.એમ.એફ.
- (C) ઈન્ટરનેશનલ ડેવલપમેન્ટ એસોસિયેશન
- (D) ઈન્ટરનેશનલ ફીનાન્સ કોર્પોરેશન

25. Which one of the following committees recommended the abolition of reservation of items for the small scale sector in industry ?

- (A) Nayak Committee
- (B) Abid Hussain Committee
- (C) Rakesh Mohan Committee
- (D) Narasimham Committee

26. In a multiple regression model, the t -statistic for testing the slope is significantly different from zero may be calculated :

- (A) by dividing the estimate by its standard error
- (B) from the square root of the F-statistic
- (C) by multiplying the p-value by 1.96
- (D) Using the adjusted R square and the confidence interval

25. નીચેનામાંથી કઈ સમીતીએ નાના પાયાના ઉદ્યોગો માટે ઉત્પાદન થતી ચીજવસ્તુઓના અનામતની નીતિને નાબૂદ કરવાની ભલામણ કરી?

- (A) નાયક સમીતી
- (B) આબીદ હુસેન સમીતી
- (C) રાકેશ મોહન સમીતી
- (D) નરસીમ્મ સમીતી

26. (multiple regression model) બહુવિધ નિયત મોડેલમાં ઢાળનું પરીક્ષણ કરવા માટે t -statistic શૂન્યથી ખૂબજ જુદું હોય છે તેની ગણતરી :

- (A) અંદાજને standard error થી ભાગીને મેળવી શકાય
- (B) F-statistic ના વર્ગમૂળથી મેળવી શકાય
- (C) p-value ને 1.96 થી ગુણાકાર કરીને મેળવી શકાય
- (D) અનુકુલન R square અને confidence interval નો ઉપયોગ કરીને મેળવી શકાય

27. Which of the following is a valid objective function of a linear programming problem ?

- (A) Max $5xy$
- (B) Min $4x + 3y + (2/3)z$
- (C) Max $5xy + 6y + 3z$
- (D) Min $(x_1 + x_2)/x_3$

28. In a zero sum game :

- (A) What one player wins, the other loses
- (B) The sum of each player's winnings if the game is played many times must be zero
- (C) The game is fair—each person has an equal chance of winning
- (D) Long-run profits must be zero

27. સુરેખ કાર્યક્રમની સમસ્યાના યોગ્ય objective function નીચેનામાંથી કયું છે?

- (A) Max $5xy$
- (B) Min $4x + 3y + (2/3)z$
- (C) Max $5xy + 6y + 3z$
- (D) Min $(x_1 + x_2)/x_3$

28. zero sum game માં :

- (A) એક ખેલાડીને જે મળે, તેટલુંજ બીજો ખેલાડી ગુમાવે છે
- (B) દરેક ખેલાડી અનેકવાર રમત રમે તેમાં મળેલા લાભનો સરવાળો શૂન્ય હોવો જોઈએ
- (C) રમત તદ્દન ભેદભાવ મુક્ત છે—દરેક વ્યક્તિને જીતવાની એક સરખી તક છે
- (D) લાંબાગાળામાં મળતો નફો શૂન્ય હોવો જોઈએ

29. The country that attracts the largest FDI inflow is :

- (A) India
- (B) China
- (C) USA
- (D) Brazil

30. In India census of 2011 was done on :

- (A) Jan. 1, 2011
- (B) Feb. 1, 2011
- (C) March 1, 2011
- (D) April 1, 2011

31. If a monopolist is charging high price, then it means he is operating on :

- (A) The elastic part of a demand curve
- (B) The inelastic part of a demand curve
- (C) The constant elastic part of a demand curve
- (D) Ignores elasticity of demand altogether

29. જે દેશમાં અત્યારે સૌથી વધારે સીધું વિદેશી મૂડી રોકાણ આકર્ષિત થાય છે તે :

- (A) ભારત છે
- (B) ચીન છે
- (C) અમેરિકા છે
- (D) બ્રાજિલ છે

30. ભારતની 2011 ની વસ્તી ગણતરી નીચેનામાંથી કયા દિવસે થઈ હતી?

- (A) જાન્યુ. 1, 2011
- (B) ફેબ્રુ. 1, 2011
- (C) માર્ચ 1, 2011
- (D) એપ્રિલ 1, 2011

31. જો ઈજારો ધરાવતી પેઢી ઉચી કિંમત લેતી હોય તો તેનો અર્થ એવો થાય કે એ પેઢી :

- (A) એની માંગ રેખાના સ્થિતિસ્થાપક ભાગમાં ઉત્પાદન કરે છે
- (B) એની માંગ રેખાના અસ્થિતિસ્થાપક ભાગમાં ઉત્પાદન કરે છે
- (C) એની માંગ રેખાના સ્થિર મૂલ્ય સાપેક્ષ ભાગમાં ઉત્પાદન કરે છે
- (D) મૂલ્યસાપેક્ષતાને સંપૂર્ણ રીતે અવગણના કરે છે

32. Which situation will be termed as having increase in 'demographic dividend' in a country :

- (A) Population in the age group between 0-7 is likely to rise
- (B) Population in the age group between 8-15 is likely to rise
- (C) Population in age group between 15-64 is likely to rise
- (D) Population in the age group above 65 years is likely to rise

33. Which of the following could shift a firm's average variable cost curve upward ?

- (A) An increase in productivity of labour
- (B) An increase in fixed cost
- (C) A decrease in the demand for the good produced by that firm
- (D) A decrease in the productivity of labour

32. કોઈ પણ દેશમાં વસ્તીવિષયક વળતરમાં વધારો થયો છે એવું નીચેનામાંથી કઈ પરિસ્થિતિમાં કહી શકાય :

- (A) વસ્તીના 0-7 ની વયના જુથમાં વધારો થવાની શક્યતા છે
- (B) વસ્તીના 8-15 ની વયના જુથમાં વધારો થવાની શક્યતા છે
- (C) વસ્તીના 15-64 ની વયના જુથમાં વધારો થવાની શક્યતા છે
- (D) વસ્તીના 65 થી વધારે વયના જુથમાં વધારો થવાની શક્યતા છે

33. નીચેનામાંથી કયું પરીબળ પેઢીના સરેરાશ અસ્થિર ખર્ચ રેખાને ઉપર ખસેડશે :

- (A) શ્રમની ઉત્પાદકતામાં વધારો
- (B) સ્થિર ખર્ચમાં વધારો
- (C) એ પેઢી દ્વારા ઉત્પાદન થતી વસ્તુની માંગમાં ઘટાડો
- (D) શ્રમની ઉત્પાદકતામાં ઘટાડો

34. According to Human Development Report 2015 how much percentage of population of India is suffering from multidimensional poverty :

- (A) 26
- (B) 42
- (C) 55.3
- (D) 31

35. The ability to pay principle of taxation is logically most consistent with the normative notion of :

- (A) Value added taxation
- (B) Tax neutrality
- (C) Vertical equity
- (D) Horizontal equity

34. 2015 ના માનવ વિકાસ અહેવાલ પ્રમાણે, ભારતમાં કુપોષણમુલક ગરીબીમાં કુલ વસ્તીના કેટલા ટકા પીડિત હતી?

- (A) 26
- (B) 42
- (C) 55.3
- (D) 31

35. કરવેરાનો ચૂકવણી શક્તિનો સિદ્ધાંત એ તાર્કિક દૃષ્ટિએ નીચેનામાંથી કયા વિચાર સાથે સુસંગત છે?

- (A) મુલ્ય વર્ધિત કરવેરા (VAT)
- (B) કર તટસ્થતા
- (C) લંબની સમાનતા (Vertical equity)
- (D) ક્ષિતિજ સમાનતા (Horizontal equity)

36. In classical theory of employment average propensity to consume was assumed to be :

- (A) Equal to one
- (B) More than one
- (C) Less than one
- (D) None of the above

37. When the ratio of indirect taxes to total taxation revenue is very high, it leads to :

- (1) rise in the price level
- (2) higher tax burden on the rich
- (3) higher tax burden on the poor
- (4) fall in tax revenue

Select the correct answer using the codes given below :

- (A) 1 and 2
- (B) 1, 2 and 4
- (C) 1, 3 and 4
- (D) 1 and 3

36. પ્રશિષ્ટનો રોજગારીના સિદ્ધાંતમાં સરેરાશ વપરાશ વૃત્તિ નીચેનામાંથી કેટલી ધારવામાં આવી હતી?

- (A) એક
- (B) એક કરતા વધારે
- (C) એક કરતા ઓછી
- (D) ઉપરનામાંથી કોઈ નહીં

37. કુલ કરવેરાની આવકમાં, પરોક્ષ કરવેરાનું પ્રમાણ ખુબ ઉચું હોય તો નીચેનામાંથી કયું પરિણામ આવે છે?

- (1) કિંમતોમાં વધારો થાય છે
- (2) ધનીક લોકો પર કરવેરાનો બોજો વધે છે
- (3) ગરીબ લોકો પર કરવેરાનો બોજો વધે છે
- (4) કરવેરાની આવકમાં ઘટાડો થાય છે

નીચે આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરીને નીચેનામાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો :

- (A) 1 અને 2
- (B) 1, 2 અને 4
- (C) 1, 3 અને 4
- (D) 1 અને 3

38. A demand function satisfies the gross substitutability property if an increase in the price of good x :

- (A) increases the demand for every other good y
- (B) increases the demand for at least one other good y
- (C) decreases the demand for at least one other good y
- (D) keeps the demand for at least one other good y constant

39. M_3 measure of money supply does *not* include :

- (A) cash with public
- (B) demand deposit with post offices
- (C) time deposit with banks
- (D) demand deposit with banks

38. માંગ વિધેય કુલ અવેજકરણનો ગુણ પરીપૂર્ણ કરે છે એવું કહેવાય જો કોઈ એક વસ્તુ x ની કિંમતમાં વધારો થાય તો :

- (A) બાકીની દરેક વસ્તુ y ની માંગમાં વધારો થાય છે
- (B) ઓછામાં ઓછી બીજી એક વસ્તુ y ની માંગમાં વધારો થાય છે
- (C) ઓછામાં ઓછી બીજી એક વસ્તુ y ની માંગમાં ઘટાડો થાય છે
- (D) ઓછામાં ઓછી બીજી એક વસ્તુ y ની માંગ સ્થિર રહે છે

39. નાણાના પૂરવઠાના M_3 ની ગણતરીમાં નીચેનામાંથી કયાનો સમાવેશ થતો નથી?

- (A) લોકો પાસેની રોકડ
- (B) પોસ્ટ ઓફીસમાં રાખવામાં આવતી માંગ થાપણ
- (C) બેન્કો પાસે રાખવામાં આવતી બાંધી મુદતની થાપણ
- (D) બેન્કો પાસે રાખવામાં આવતી માંગ થાપણ

40. Under which of the following fundamental assumption Robert Solow was able to show that steady state growth was possible and stable ?

- (A) Flexible S/Y ratio
- (B) Constant growth rate of population
- (C) Constant rate of technical change
- (D) None of the above

41. Which of the following receipt is considered in the estimation of the National Income of a country ?

- (A) Transfer payments
- (B) Subsidy payments
- (C) Income of the non-residents of the country
- (D) Income from capital gain

40. નીચેનામાંથી કઈ મૂળભૂત ધારણાની મદદથી રોબર્ટ સોલો બતાવી શક્યા કે (steady state growth) શક્ય અને સ્થિર છે?

- (A) સ્થિતિસ્થાપક S/Y પ્રમાણ (ratio)
- (B) વસ્તીનો વધવાનો સ્થિર દર
- (C) ટેકનીકલ ફેરફારનો સ્થિર દર
- (D) ઉપરનામાંથી કોઈ નહીં

41. રાષ્ટ્રની, રાષ્ટ્રીય આવકની ગણતરીમાં, નીચેનામાંથી શેનો સમાવેશ થાય છે?

- (A) હસ્તાંતરણ ચૂકવણી
- (B) સબસીડી ચૂકવણી
- (C) દેશની બીનનિવાસી વ્યક્તિઓની આવક
- (D) મૂડીલાભમાંથી થતી આવક

42. The capital regulation as per BASEL-III norms are to be finally implemented in India by :

- (A) March 31, 2015
- (B) March 31, 2016
- (C) March 31, 2017
- (D) March 31, 2018

43. In input-output analysis, (I-A) is called :

- (A) A Leontief matrix
- (B) A technology matrix
- (C) An adjoint matrix
- (D) None of the above

44. Is the Cobb-Douglas production function $P = A(L^\beta, K^\alpha)$ not suitable as an agricultural production function because :

- (A) The production function is not linear
- (B) The production function is not a CES type
- (C) The production function does not incorporate the most important factor of production
- (D) The production function is not applicable to farming

42. BASEL-III ની ભલામણ પ્રમાણે ભારતમાં બેંકોની મૂડીનું નિયંત્રણ કરતા નિયમોનો અમલ છેવટે :

- (A) માર્ચ 31, 2015 થી થશે
- (B) માર્ચ 31, 2016 થી થશે
- (C) માર્ચ 31, 2017 થી થશે
- (D) માર્ચ 31, 2018 થી થશે

43. Input-output વિશ્લેષણમાં, (I-A) ને :

- (A) લીયોન્ટીફ મેટ્રીક્સ
- (B) ટેકનોલોજી મેટ્રીક્સ
- (C) એડજોઈન્ટ મેટ્રીક્સ
- (D) ઉપરનામાંથી કોઈ નહીં

44. કોબ-ડગ્લાસ ઉત્પાદન વિધેય $P = A(L^\beta, K^\alpha)$ કૃષિ ઉત્પાદન વિધેય તરીકે નીચેનામાંથી કયા કારણથી અનુકૂળ નથી?

- (A) ઉત્પાદન વિધેય સુરેખ (linear) નથી
- (B) ઉત્પાદન વિધેય CES પ્રકારનું નથી
- (C) ઉત્પાદન વિધેયમાં ઉત્પાદનનું સૌથી વધારે મહત્વનું સાધન ગણતરીમાં લેવામાં આવતું નથી
- (D) ઉત્પાદન વિધેય કૃષિક્ષેત્રે લાગુ પડતું નથી

45. The marginal physical product of capital is the addition to :

- (A) Total revenue generated by adding a unit loanable funds to production
- (B) Total physical product generated by adding a unit of capital to production
- (C) Total revenue generated by adding a unit of capital to production
- (D) Total physical product divided by a unit of capital

46. According to Marshall, wage rate is determined by marginal productivity of labour only.

The above statement is :

- (A) Wrong
- (B) Correct
- (C) Partially correct
- (D) Incomplete statement

45. મૂડીનું સીમાંત ભૌતિક પેદાશ એટલે :

- (A) ઉત્પાદનમાં ધીરાણ ભંડોળનું એકમ ઉમેરવાથી કુલ આવકમાં થતો વધારો
- (B) ઉત્પાદનમાં મૂડીનું એકમ ઉમેરવાથી કુલ ભૌતિક પેદાશમાં થતો વધારો
- (C) ઉત્પાદનમાં મૂડીનું એકમ ઉમેરવાથી કુલ આવકમાં થતો વધારો
- (D) કુલ ભૌતિક પેદાશ % મૂડીનું એકમ

46. માર્શલના મત મુજબ, વેતનનો દર માત્ર શ્રમની સીમાંત ઉત્પાદકતાથી નક્કી થાય છે?

ઉપરનું કથન :

- (A) ખોટું છે
- (B) સાચું છે
- (C) આંશિક રીતે સાચું છે
- (D) અપૂર્ણ કથન છે

47. According to Samuelson, choice of a consumer reveals his preference from a bundle of goods from those :

- (A) That are offered by shopkeepers
- (B) That can be purchased by him, given his income
- (C) Listed by him according to priority
- (D) That were made available to him on prices quoted by him

48. The oldest large scale industry in India is :

- (A) Jute
- (B) Cotton
- (C) Paper
- (D) Iron and Steel

47. સેમ્યુઅલસનના મત પ્રમાણે ગ્રાહકની પસંદગી તેની એ વસ્તુઓના જુથ માટેનો અગ્રતાક્રમ અભિવ્યક્તિ કરે છે કે જે :

- (A) દુકાનદાર દ્વારા તેની સમક્ષ મૂકવામાં આવે છે
- (B) તેના દ્વારા તેની આવકને ધ્યાનમાં રાખીને જે ખરીદી શકાય તે
- (C) અગ્રતા પ્રમાણ તેના દ્વારા સૂચિ તૈયાર કરવામાં આવી હોય
- (D) જે વસ્તુઓનો તેના દ્વારા કિંમત ટાંકવામાં આવી હોય તે તેને ઉપલબ્ધ કરાવી

48. નીચેનામાંથી કયો ઉદ્યોગ ભારતનો સૌથી જૂનો મોટા પાયા પરનો ઉદ્યોગ છે?

- (A) શણ
- (B) કાપડ
- (C) કાગળ
- (D) લોખંડ અને પોલાદ

49. The interpretation of the slope coefficient, b , in the model $\log(Y) = a + b \log(x) + u$ is :

- (A) A 1% change in x is associated with a $b\%$ change in Y
- (B) A change in x by one unit is associated with a ' b ' change in Y
- (C) A change in x by one unit is associated with a 100 $b\%$ change in Y
- (D) A 1% change in x is associated with a change in Y by 0.01 b

50. Pareto optimality is a state of allocation of resources in which it is impossible to :

- (A) make any one individual better off without making at least one individual worse off
- (B) make any one individual better off without making at least one other individual better off
- (C) make any one individual better off without making more than one individual worse off
- (D) conclude who will be better off and who will be worse off

49. મોડેલ $\log(Y) = a + b \log(x) + u$ માં ઢાળ સહસંબંધાંક b નું અર્થઘટન નીચેનામાંથી કયું છે?

- (A) x માં થતો 1% નો ફેરફાર Y ના $b\%$ ફેરફાર કરશે
- (B) x માં એક એકમનો ફેરફાર Y માં ' b ' ફેરફાર કરશે
- (C) x માં થતો એક એકમનો ફેરફાર Y માં 100 $b\%$ ફેરફાર કરશે
- (D) x માં થતો 1% નો ફેરફાર Y માં 0.01 b જેટલો ફેરફાર કરશે

50. પેરેટો અનુકુલતમ એટલે સાધનોની એવી વહેંચણી જેમાં :

- (A) ઓછામાં ઓછી એક વ્યક્તિને વધારે ખરાબ કર્યા વગર કોઈપણ એક વ્યક્તિને વધારે સારી કરવાનું અશક્ય છે
- (B) ઓછામાં ઓછી બીજી એક વ્યક્તિને વધારે સારી બનાવ્યા વગર, કોઈ એક વ્યક્તિને વધારે સારી કરવાનું અશક્ય છે
- (C) એક કરતાં વધારે વ્યક્તિને વધારે ખરાબ કર્યા વગર કોઈ એક વ્યક્તિને વધારે સારું કરવાનું અશક્ય છે
- (D) કોણ વધારે સારું થશે અને કોણ વધારે ખરાબ થશે તે કહેવું અશક્ય છે

51. With reference to national mission on sustainable agriculture (NMSA), consider the following statements :

- (1) It seeks to transform Indian Agriculture into a climate-resilient production system
- (2) It will provide carbon credit to organic farmers.

Which of the statements given above is/are correct ?

- (A) Both 1 and 2
- (B) 1 only
- (C) 2 only
- (D) Neither 1 nor 2

52. As per 2011 census, the density of population in India is :

- (A) 372
- (B) 382
- (C) 392
- (D) 359

51. નેશનલ મીશન ઓન સસ્ટેયનેબલ એગ્રીકલ્ચરને (NMSA) ધ્યાનમાં રાખીને, નીચેના વિધાનો પર વિચાર કરો :

- (1) એ ભારતના કૃષિક્ષેત્રને આબોહવા અનુકુળ ઉત્પાદન પદ્ધતિમાં બદલાવવા માગે છે
- (2) જૈવિક ખેતી કરનારા ખેડૂતોને એના દ્વારા કાર્બન ક્રેડીટ મળશે

ઉપર આપેલા વિધાનોમાંથી કયું/કયાં વિધાન સાચું છે?

- (A) 1 અને 2 બંને
- (B) માત્ર 1
- (C) માત્ર 2
- (D) 1 અને 2 માંથી કોઈ નહીં

52. 2011 ની વસ્તી ગણતરી પ્રમાણે, ભારતમાં વસ્તીની ઘનતા (ગીચતા) કેટલી છે?

- (A) 372
- (B) 382
- (C) 392
- (D) 359

53. The demand for money will fall if :

- (A) real GDP rises
- (B) real interest rates rise
- (C) the GDP deflator rises
- (D) people expect deflation in the near future

54. Given that each and every agent in an exchange economy is having disposable positive endowments, which of the following axioms is *not* necessary for the Walrasian equilibrium to exist ?

- (A) The utility function of each and every agent is linear
- (B) The utility function of each and every agent is continuous
- (C) The utility function of each and every agent is an increasing function of the quantity of commodities
- (D) The utility function of each and every agent is concave

53. નાણાંની માંગમાં ઘટાડો થશે જ્યારે :

- (A) વાસ્તવિક રાષ્ટ્રીય આવક વધે તો
- (B) વાસ્તવિક વ્યાજ દરો વધે તો
- (C) રાષ્ટ્રીય આવક deflator વધે તો
- (D) નજીકના ભવિષ્યમાં મંદી આવવાની છે એવી લોકોની અપેક્ષા હોય તો

54. વિનિમય અર્થતંત્રમાં જે દરેક વ્યક્તિ પાસે હકારાત્મક ઉત્પાદનનાં સાધનો હોય તો નીચેનાં કયાં સ્વયંસિદ્ધિ કથનોમાંથી વોલરેસીયન સમતુલા પાસે, કયું વિધાન જરૂરી નથી?

- (A) દરેક વ્યક્તિનું તુષ્ટીગુણ વિધેય સુરેખ છે
- (B) દરેક વ્યક્તિનું તુષ્ટીગુણ વિધેય સતત છે
- (C) દરેક વ્યક્તિનું તુષ્ટીગુણ વિધેય, ચીજવસ્તુઓના જથ્થાનું Increasing Function છે
- (D) દરેક વ્યક્તિનું તુષ્ટીગુણ વિધેય concave છે

55. Which of the following is included in M_1 ?

- (A) gold
- (B) credit cards
- (C) chequable deposits
- (D) money market mutual funds

56. Which of the following macro-economic variable is acyclical ?

- (A) real interest rate
- (B) unemployment
- (C) money supply
- (D) consumption

55. M_1 માં નીચેનામાંથી શું ગણતરીમાં લેવામાં આવે છે?

- (A) સોનું
- (B) ક્રેડીટ કાર્ડ
- (C) ચેક દ્વારા વપરાતી થાપણો
- (D) નાણાં બજાર મ્યુચ્યુઅલ ફંડ

56. નીચેનામાંથી સમગ્ર અર્થશાસ્ત્રનું કયું ચલ (variable) ચક્રિય છે?

- (A) વાસ્તવિક વ્યાજનો દર
- (B) બેરોજગારી
- (C) નાણા પૂરવઠો
- (D) ઉપભોગ

57. If a firm moves from one point on a production isoquant to another, which of the following will *not* happen ?

- (A) A change in the ratio in which the inputs are combined
- (B) A change in the marginal product of the inputs
- (C) A change in the rate of technical substitution
- (D) A change in the level of output

58. Decision taken at Bretton Woods Conference led to the formation of :

- (A) IDA
- (B) IMF
- (C) ADB
- (D) IFC

57. જો પેઢી એના સમ ઉત્પાદન રેખાના એક બિંદુ પરથી બીજા બિંદુ પર જાય તો, નીચેનામાંથી કયું નહીં બને?

- (A) ઉત્પાદનના સાધનો જે પ્રમાણમાં ભેગા કરવામાં આવ્યાં છે તેમાં ફેરફાર
- (B) ઉત્પાદનના સાધનની સીમાન્ત પેદાશમાં ફેરફાર
- (C) ટેકનીકલ અવેજીકરણના પ્રમાણ (ratio) માં ફેરફાર
- (D) ઉત્પાદનના સ્તરમાં ફેરફાર

58. બ્રેટનવુડઝ કોન્ફરન્સમાં થયેલ ચર્ચાને આધારે નીચેનામાંથી કઈ સંસ્થાનો ઉદભવ થયો?

- (A) IDA
- (B) IMF
- (C) ADB
- (D) IFC

59. In Domar's model :

- (A) More emphasis is given on increasing capital output ratio
- (B) Keynesian economics is completely rejected
- (C) Classical economics is completely rejected
- (D) Investment is needed to increase the demand as well as supply

60. Fiscal policy in developing country like India aims at :

- (A) Widening the tax base
- (B) Mopping up most of the surpluses through taxation
- (C) Achieving socio-economic objective of the state
- (D) All of the above

59. ડોમરના મોડેલમાં :

- (A) વધતા જતા મૂડી : ઉત્પાદન રેશીઓ પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે
- (B) કેઈન્સીયન અર્થશાસ્ત્રને સંપૂર્ણપણે છોડી દેવામાં આવ્યું છે
- (C) પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્ર સંપૂર્ણપણે છોડી દેવામાં આવ્યું છે
- (D) માંગ અને પૂરવઠો બંનેમાં વધારો કરવા માટે મૂડી રોકાણની જરૂર છે

60. ભારત જેવા વિકસતા દેશ માટે રાજકોષીય નીતિનું શું ધ્યેય હોય છે?

- (A) કરવેરાનો પાયો (base) મોટો કરવો
- (B) કરવેરા દ્વારા અધિશેષોમાંથી ઘણા પ્રાપ્ત કરવા
- (C) રાજ્યનાં સામાજિક આર્થિક હેતુઓ સિદ્ધ કરવા
- (D) ઉપરના બધાજ

61. The idea of 'Big Push Theory' is associated with :

- (A) Theory of balanced growth
- (B) Theory of unbalanced growth
- (C) Economic development with unlimited supply of labour
- (D) None of the above

62. The revenue neutral standard GST rate as recommended by the Arvind Subramaniam Committee is :

- (A) 20 percent
- (B) 18 percent
- (C) 10 percent
- (D) 26 percent

61. 'Big Push Theory' નીચેનામાંથી કોની સાથે જોડવામાં (સાંકળવામાં) આવે છે?

- (A) સંતુલીત વિકાસનો સિદ્ધાંત
- (B) અસમતુલિત વિકાસનો સિદ્ધાંત
- (C) શ્રમના અમર્યાદિત પૂરવઠા વડે આર્થિક વિકાસ
- (D) ઉપરનામાંથી કોઈ નહીં

62. અરવિંદ સુબ્રમણીયમ સમિતિના મત પ્રમાણે આવક તટસ્થ સ્ટેન્ડર્ડ GST દર નીચેનામાંથી કયો છે?

- (A) 20 ટકા
- (B) 18 ટકા
- (C) 10 ટકા
- (D) 26 ટકા

63. Inflationary gap arises in Keynesian employment theory :

- (A) At full employment
- (B) After full employment
- (C) Before full employment
- (D) None of the above

64. Walras model of general equilibrium is :

- (A) Short-run model
- (B) Long-run model
- (C) Continuous model
- (D) Non-continuous model

63. કેઈ-સીયન રોજગારીના સિદ્ધાંતમાં કુગાવારૂપી ખાધ (Inflationary gap) ક્યારે ઊભી થાય છે?

- (A) પૂર્ણ રોજગારીના બિંદુ પર
- (B) પૂર્ણ રોજગારી પ્રાપ્ત કર્યા પછી
- (C) પૂર્ણ રોજગારી પ્રાપ્ત કર્યા પહેલાં
- (D) ઉપરનામાંથી કોઈ નહીં

64. વોલરાસનું સામાન્ય સમતુલાનું મોડેલ :

- (A) ટૂંકા ગાળાનું મોડેલ છે
- (B) લાંબા ગાળાનું મોડેલ છે
- (C) સાતત્યપૂર્ણ મોડેલ
- (D) બિન-સાતત્યપૂર્ણ મોડેલ

65. Empirical findings in Indian agriculture sector indicate :

- (A) Positive relationship between agricultural productivity and land holding size
- (B) Negative relationship between agricultural productivity and land holding size
- (C) No relationship between agricultural productivity and land holding size
- (D) No relationship between agricultural productivity and land holding size for big farmers

65. ભારતીય અર્થતંત્ર વિષેના પ્રયોગમૂલક તારણો નીચેનામાંથી શું બતાવે છે?

- (A) કૃષિ ક્ષેત્રની ઉત્પાદકતા અને જમીન ધારણના કદ વચ્ચે હકારાત્મક સંબંધ
- (B) કૃષિ ક્ષેત્રની ઉત્પાદકતા અને જમીન ધારણના કદ વચ્ચે નકારાત્મક સંબંધ
- (C) કૃષિ ક્ષેત્રની ઉત્પાદકતા અને જમીન ધારણના કદ વચ્ચે કોઈ સંબંધ નહીં
- (D) કૃષિ ક્ષેત્રની ઉત્પાદકતા અને જમીન ધારણના કદ વચ્ચે મોટા ખેડૂતો માટે કોઈ સંબંધ નહીં

66. The maximum rural population in India as per 2011 census is in which state ?

- (A) Bihar
- (B) Madhya Pradesh
- (C) Gujrat
- (D) Uttar Pradesh

67. If an exchange economy satisfies the condition for the Walrasian equilibrium to exist, then which of the following does *not* imply ?

- (A) Aggregate excess demand function is continuous
- (B) Aggregate excess demand function is homogenous of degree zero
- (C) Aggregate excess demand function is zero for every price
- (D) Aggregate excess demand function is linear

66. 2011 ની વસ્તી ગણતરી પ્રમાણે ભારતના કયા રાજ્યમાં સૌથી વધારે ગ્રામીણ વસ્તી છે?

- (A) બિહાર
- (B) મધ્ય પ્રદેશ
- (C) ગુજરાત
- (D) ઉત્તર પ્રદેશ

67. જો વિનિમય અર્થતંત્ર વોલરેશીયન સમતુલા માટેની શરત પરિપૂર્ણ કરતું હોય તો, નીચેનામાંથી કયાનો નિર્દેશ થતો નથી?

- (A) એકંદર વધારાની માંગ વિધેય સાતત્યપૂર્ણ છે
- (B) એકંદર વધારાની માંગ વિધેય સમરૂપ ડીગ્રી '0' છે
- (C) એકંદર વધારાની માંગ વિધેય દરેક કિંમતે શુન્ય છે
- (D) એકંદર વધારાની માંગ વિધેય સુરેખ છે

68. As a part of WTO guidelines, Agreement on Agriculture (AOA) does *not* consider :
- (A) Direct payments to farmers are permitted
- (B) Indirect assistance and support to farmers including R&D support by govt. are not permitted
- (C) Domestic policies which directly affect on production and trade have to cut back
- (D) Least developed countries do not need to make any cuts
69. The maximum percentage of wheat production takes place in which state of India ?
- (A) Punjab
- (B) Haryana
- (C) Uttar Pradesh
- (D) Madhya Pradesh
68. WTO ની માર્ગદર્શિકાઓના ભાગરૂપે, Agreement on Agriculture (AOA) નીચેનામાંથી કોનો વિચાર કરતું નથી?
- (A) ખેડૂતોને સીધી ચૂકવણી કરી શકાય છે
- (B) સરકાર દ્વારા ખેડૂતોને પરોક્ષ સહાય અને ટેકો R&D ના ટેકા સહિત—ની પરવાનગી આપવામાં આવી નથી
- (C) ઉત્પાદન અને વેપાર પર જેની સીધી અસર પડે તેવી આંતરિક નીતિઓ છોડી દેવી પડશે
- (D) સૌથી ઓછા વિકસીત દેશોએ કોઈ ઘટાડો કરવાની જરૂરિયાત નથી
69. નીચેનામાંથી ભારતના કયા રાજ્યમાં ઘઉંના ઉત્પાદનની ટકાવારી સૌથી ઉચી છે?
- (A) પંજાબ
- (B) હરયાણા
- (C) ઉત્તર પ્રદેશ
- (D) મધ્ય પ્રદેશ

70. Generalized Least Squares can be performed by running OLS on variables transformed so that the error term in the transformed relationship is :

- (A) Heteroskedastic
- (B) Spherical
- (C) Serially correlated
- (D) Eliminated

71. As per international usage, injection of liquidity is called :

- (A) Repo
- (B) Reverse Repo
- (C) CRR
- (D) Bank rate

70. Generalized Least Squares, variables પર OLS Run કરીને કરી શકાય જેથી transformed relationship ની તૃટીપદ નીચેનામાંથી કઈ હોય છે?

- (A) Heteroskedastic
- (B) Spherical
- (C) Serially correlated
- (D) Eliminated

71. આંતરરાષ્ટ્રીય સ્વીકૃત પદ્ધતિ પ્રમાણે અર્થતંત્રમાં તરલતાના વધારાને :

- (A) Repo કહે છે
- (B) Reverse Repo કહે છે
- (C) CRR કહે છે
- (D) Bank rate કહે છે

72. The order condition for identification is :

- (A) A necessary and sufficient condition
- (B) A necessary but not a sufficient condition
- (C) A sufficient but not a necessary condition
- (D) Neither necessary nor sufficient condition

73. Optimum theory of population explains the relationship between which of the following :

- (A) present population and population growth rate
- (B) dependent population and working population
- (C) population and available food supply
- (D) population and overall resources

72. Identification માટેની order condition

નીચેનામાંથી કઈ છે?

- (A) જરૂરી અને પર્યાપ્ત શરત
- (B) જરૂરી પણ પર્યાપ્ત શરત નથી
- (C) પર્યાપ્ત પણ જરૂરી શરત નથી
- (D) જરૂરી નહીં અને પર્યાપ્ત શરત પણ નહીં

73. વસ્તી વધારાનો ઈચ્છતમ સિદ્ધાંત નીચેનામાંથી કયો સંબંધ વ્યક્ત કરે છે?

- (A) અત્યારની વસ્તી અને વસ્તી વધારાનો દર
- (B) આધાર રાખતી વસ્તી અને કામમાં રોકાયેલી વસ્તી
- (C) વસ્તી અને ઉપલબ્ધ અનાજનો પૂરવઠો
- (D) વસ્તી અને એકંદર સાધનો

74. According to WTO agreement on agriculture blue box subsidies are given for :

- (A) agriculture and development without any limitation
- (B) influence the domestic market price for food products
- (C) to farmers to limit their production for reason like environment concerned
- (D) None of the above

75. The basic impose of introducing land reforms has been adversely affected due to :

- (A) Shortcoming in legislation
- (B) Poor implementation
- (C) Lack of political will
- (D) All of the above

74. ખેતીવાડી પરના WTO કરાર પ્રમાણે, blue box સહાય નીચેનામાંથી શાના માટે આપવામાં આવે છે?

- (A) કોઈ મર્યાદા વગર કૃષી અને વિકાસ માટે
- (B) ધાન્ય પેદાશો માટે આંતરિક બજારભાવ પર અસર ઉભી કરવા માટે
- (C) પર્યાવરણીય ચિંતાને કારણે ઉત્પાદન મર્યાદિત કરવા માટે ખેડૂતોને
- (D) ઉપરનામાંથી કોઈ પણ નહીં

75. જમીન સુધારાઓ દાખલ કરવા માટેનો મૂળ હેતુ પર નીચેનામાંથી કયા કારણથી પ્રતિકૂળ અસર પડી?

- (A) કાયદાની તૂટીઓ
- (B) ખરાબ રીતે થયેલો અમલ
- (C) રાજકીય ઈચ્છાશક્તિનો અભાવ
- (D) ઉપરના બધાજ

ROUGH WORK

SEAL